

SEINÄJOKI

Seinäjoen kaupungin opetustoimi

Perusopetuksen arviointi

Henkilöstökysely syksy 2013: Koulu työyhteisönä ja henkilöstön kehittäminen

1. Kyselystä

Kysely toteutettiin syysloman jälkeen. Erityistä tässä kouluvuodessa on kaupungin tiukka talous ja siitä aiheutuvat asiat myös koulujen arjessa. Kouluilla oli käynnissä kyselyä tehtäessä säästövapaiden ja lomautusten aiheuttamat toimenpiteet.

Vastaajina kyselyssä olivat ala- ja yläkoulun opettajat sekä koulunkäynnin ohjaajat/avustajat. Vastaajia oli kaikkiaan 474. Yläkouluilta vastaajia kertyi 170 ja alakouluilta 304. Mahdollisia vastaajia kouluilla on noin 560. Vastausprosentti on hyvä 85 %. Miehiä vastaajista oli 24 % ja naisia 76 %.

Tässä arviointikyselyssä kysymykset oli jaoteltu kolmeen kysymysosioon:

1. Ammatillinen yhteistyö ja ilmapiiri
2. Ammatillisen osaamisen, aloitteellisuuden ja vastuunottamisen hyödyntäminen
3. Koulun toimintatavat ja tukipalvelut

Vastaajilla oli mahdollisuus kommentoida antamia vastauksiaan avointen kysymysten kohdalla. Tätä mahdollisuutta käytti vain pieni osa vastaajista.

2. Tulokset

Kaikkien koulujen yhteistuloksissa yli 4:n keskiarvoon ylsi kaikista väittämistä jopa 13 väittämää. (Vuonna 2010 tehdyssä vastaavassa kyselyssä tähän ylsi 4 kysymystä.)

Parhaimmat keskiarvot tulivat seuraavissa väittämissä:

- Voin käyttää työssäni erityisosaamistani. (ka 4,31)
- Saan hyvin tukea ja kannustusta työtovereiltani. (ka 4,18)
- Yhteistyö koulumme opettajien kesken on hyvää. (ka 4,15)
- Saan helposti konsultaatiota oppilastani koskevaan erityispiirteeseen esim. erityisopettajan tai oppilashuollon kautta. (ka 4,15)
- Saan hyvin tukea ja kannustusta esimieheltäni. (ka 4,1)

Vuonna 2010 tehdyssä vastaavassa kyselyssä tästä samasta listasta löytyivät tutut asiat, eli oman erityisosaamisen käyttö ja opettajien kesken oleva hyvä yhteistyö.

Heikoimmat, joskin melko hyvät keskiarvot tulivat seuraavissa väittämissä:

- Minulla on mahdollisuus osallistua erilaisiin koulun ulkopuolisiin projekteihin. (ka 3,48)
- Olen tyytyväinen koulumme työhyvinvointitoimintaan. (ka 3,72)
- Oppilaat voivat vaikuttaa koulumme toimintaan. (ka 3,73)
- Annan hyvin tukea ja kannustusta esimiehelleni. (ka 3,77)
- Koulussamme kannustetaan erilaisten opetusmenetelmien kehittämiseen ja kokeiluun. (ka 3,78)
- Työyhteisömme noudattaa hyvin yhteisesti sovittuja asioita. (ka 3,79)

Vuonna 2010 tehdyssä vastaavassa kyselyssä tästä samasta listasta löytyivät mm. osallistuminen koulun ulkopuolisiin projekteihin, kannustaminen erilaisten opetusmenetelmien kehittämiseen ja oppilaiden mahdollisuus osallistua koulun toimintaan. Oppilaiden osallisuus on kuitenkin kohentunut, jos tarkastelemme keskiarvoja. Vuonna 2010 keskiarvo oli 3,25 ja nyt 3,73. Moni koulu on ottanut oppilaiden osallisuuden kehittämisen kohteeksi laatutyön kautta. Hyvä näin!

Ylä- ja alakoulujen tulosten vertailua

Jos tarkastellaan pelkkiä keskiarvoja, erot ovat hyvin pieniä ylä- ja alakoulujen vastaajien välillä. Toimintakulttuuri ja käytännöt ovat luonnostaan erilaisia ylä- ja alakouluissa, tämä selittää osaltaan eroavaisuuksia. Suurimmat erot keskiarvojen perusteella löytyivät seuraavista väittämistä:

- Koulussamme on järjestetty tasapuolisesti kaikille mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen. (yläkoulut ka 3,62 ja alakoulut ka 3,95)
- Pidän kehityskeskusteluita hyödyllisinä. (yläkoulut ka 3,68 ja alakoulut ka 3,98)
- Koen työtehtävien yhteissuunnittelutilanteet tarpeellisina. (yläkoulut ka 3,88 ja alakoulut ka 4,17)

Vastauksia tutkimalla ja vertaamalla huomaa, että oppilaiden osallistuminen koulun toimintaan on noussut ilahduttavan selvästi edelliseen kyselyyn (2010) verrattuna sekä alakouluissa että yläkouluissa. Parannusta on tapahtunut myös yläkoulun osalta tasapuolisesti täydennyskoulutukseen pääsemisessä. Nyt opettajien tasa-arvotuntemukset yläkoulussa ovat nousseet selvästi.

Naiset ja miehet, löytyykö eroja vastauksissa?

Naisten ja miesten vastaukset erosivat vain vähän toisistaan. Miehet muodostavat selkeän vähemmistön opettajakunnasta Seinäjoella. Tämän kyselyn vastaajista miehiä oli 24 % ja naisia 76 %. Pieniä eroja toki löytyi miesten ja naisten vastausten keskiarvoista, tässä alla löydökset.

Ammatillinen yhteistyö ja ilmapiiri:

- Miehet olivat tässä osiossa vastauksissaan hieman positiivisempia kuin naiset.

Ammatillisen osaamisen, aloitteellisuuden ja vastuunottamisen hyödyntäminen:

- Väittämä: Olen kiinnostunut saamaan lisäkoulutusta myös aiheista, jotka ovat osaamiseni suhteen haasteellisia. (Miesten vastausten keskiarvo oli 3,85 ja naisten 4,18)
- Väittämä: Minulla on mahdollisuus osallistua erilaisiin koulun ulkopuolisiin projekteihin. Miesten vastausten keskiarvo oli (3,72 ja naisten 3,41)

Koulun toimintatavat ja tukipalvelut:

- Väittämä: Pidän kehityskeskusteluja hyödyllisinä. (Miesten vastausten keskiarvo oli 3,67 ja naisten 3,93)

Avoimet vastaukset/ Vastaajien kommentit

Jokaisen kyselyyn kuuluvan osa-alueen jälkeen vastaajilla oli mahdollisuus kommentoida vastauksiaan. Koko kyselyssä vastaajia oli 474 ja kommentteja kertyi kuhunkin osioon noin 30. Kommentoijien määrä on vähäinen. **Kommentteja antoi vain noin 6 % vastaajista. Kommentit edustavat siis melko pienen joukon ajatuksia.** Seuraavissa kyselyissä tulee miettiä, miten kommentoijien määrää saataisiin nostettua. Avoimet kommentit avaavat kuitenkin annettuja arvioita hyvällä tavalla.

Kommenteissa näkyi osittain tämän lukuvuoden erityisyys. Kaupungin taloustilanne on heikko. Se heijastuu koulujen arkeen säästövapaina/lomautuksina ja muina säästötoimenpiteinä.

Kommenteissa otettiin voimakkaimmin kantaa koulutusmahdollisuuksiin, säästötoimenpiteisiin ja työterveyspalveluiden puhelinruuhkaan. Myös tyhy-toiminnan olemattomat resurssit kirvoittivat kommentteja.

Esimiehet ja työyhteisöt saavat tuttuun tapaan sekä kiitosta että moitteita. Jotkut pitävät kokouksia esimiehen yksinpuheluna ja toiset taas kiittelevät napakoituneita kokouksia. Osa vastaajista reflektoi oivaltavasti omaa toimintaansa ja huomaa kehittämiskohteita itsessään ja toimintamahdollisuuksissaan työyhteisön hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Osa kommenteista on viety pidemmälle, ne sisältävät kehittämisideoita koulun toimintaan. Näihin on hyvä tarttua kunkin koulun tuloksia tutkiessa. Seuraavissa kyselyissä voikin olla viisasta kysyä pelkkien kommenttien sijasta myös kehittämisideoita koettuihin puutteisiin. Näin kouluilla olisi enemmän tietoa siitä, mihin suuntaan asioiden halutaan kehittyvän.

Tämä kysely tehdään perusopetuksen henkilöstölle seuraavan kerran syksyllä 2016.